Sri H. N. NANJE GOWDA (Minister of State for Major Irrigation) : Introduce the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill 1973.

MADAM SPEAKER.—Bill is introduced. * *

Supply of of inadeguate rice in Belgaum.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ 2 ಗ್ರಾಂ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ. ಅದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ತಿಂಗಳಿಗೆ 180 ಗ್ರಾಂ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯ ಇನ್ನಾವುದು ಬೇಕು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಥೆಯಲ್ಲಿ ಕರಾಪಿಕ ತರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗಾರಾಜ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಜನರು ಯಾರೂ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಾರದೆಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Budget Estimates for 1973-74 - General Discussion (Debate continued)

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಸ್. ಅಮ್ಮಣ್ಣವರ್ (ಸಾದಲಗ).—ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಈ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೆಯ ಬಾಬುಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಾಗೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೇಸುಗಳು 1965 ರಿಂದ 1973ವರೆಗೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಕೇಸುಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದ ಮೂಲಕ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಯಾ ವರ್ಷದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಆಯಾ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ನಿಖರವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ—ಹಿಂದೆ ಪಾಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಾಸಾಗತಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಫೇಲಾಗತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು 30 ವರ್ಷಗಳ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀ ಶರ್ಮಾ ಎಂಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಅವರ ಪೂರ್ಣ ಸರ್ವೀಸಿನಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಫೇಲಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಾಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ನೇರತಕ್ಕ ತಕ್ಸೀರ್‌ದಾರ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್, ಅಮಾ ಜನರೇನಿದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಅವರವರ ಸ್ವಂತ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅಷ್ಟೇಅಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಅವರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹಾಕದೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಪಿ. ಎಸ್. ಐ. ನ್ನು ಸಡಲಗಾದಿಂದ ಒಂದಾವರ್ತಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ

* * The Bill is appended as annexure to this volume.

ಅತನನ್ನು ಆದೇ ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಿಪ್ಪಾಣಿಗೇ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅತನು ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಿಟಿಗೆ ಇಪ್ಪವನನ್ನು ಪುನಃ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ರೂರಲ್ ಎಂದು ಅದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹುಡುಗರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಸ್ಪೆತಾ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಅತರಹ ಒಂದು ಕಡೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಆಹಾರ ಸಚಿವರು ಸಹ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಎನೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ಮನಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವ ವಿಷಯ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆ ಜಡ್ಜಸ್‌ಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 6 ಕೋರ್ಟುಗಳಿವೆ, ಎ. ಸಿ. ತಾಸಿಲ್ದಾರ್ ಮುಂತಾದವರಿಗೂ ಸಹ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ಇವರಿಗೆ ಮನೆ ಒದಗಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೋ ಅಪರೇಷನ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವೀಪರ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ, ಕೊಡುವ ಸ್ವೀಪರ್‌ಗಳು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಾಗಲುಕೋಟೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ 5 ಸಾವಿರ ಷೇರುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಹೆಸರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ 13 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇರುವಾಗ 10 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೇಯವರೆಗೆ ಆಲ್ಲ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಅಂತಾ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂಗೆ ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲಾ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಿ ಅಂತಾ ಹೇಳಿ ಹೋದಾಗ ಮಜೂರು ಮಾಡಿ ಹಣ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅಂತಾ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಬರಗಾಲ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇದೆ, ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಈಗ ಕಂತು ಹಣ ಕೊಡುವ ದಿವಸ ಬಂದಿದೆ, ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲು ಶಕ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು 73 74ನೇಯ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಾನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು 1969 ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಬ್ಭಾಗವಾದಾಗ ಜನರೇನು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸಿದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯಾಗದಿರುವುದರಿಂದ 69 ರ ಮೇಲಾದರೂ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಜೂನ್ 72 ರಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಈ ಲೋಕ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಮಸ್ತರ ಜೀವನವೂ ಸುಖಮಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಪತಿತ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇಂದು ಸಮಾನಾವಕಾಶ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಬಗೆ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಕಾರ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇರುವ ಬಂಡವಾಳಗಾರರಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಯಾರ ಪರಪಾಗಿ ಈ ಸರಕಾರದವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೋ ಅವರು ಅಂಥ ಬಡವರ ಜೀವನ ಸುಖಮಯವಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಟಾಟ, ಬಿರ್ಲ, ಸೋಮಾನಿ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ 1.5 ಹೈಸೆಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ಟಿನಂತೆ ಕರೆಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಿರ್ಲಾರವರಿಗೆ ಒಂದು ಟನ್‌ಗೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ)

25 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಯೂಕಲಪ್ಟಸ್ ಮರಗಳನ್ನು ಮಾರಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೆಸ್ಸ್‌ಕೋಸ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್‌ಗೆ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಬಿದಿರುಬೊಂಬನ್ನು ಮಾರುವುದು ಅವಮಾನಕರ. ಬಂಡವಾಳಸ್ಥರ ಏಜೆಂಟ್‌ರಹಾಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಡವರು ಮತ್ತು ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಶೇಕಡ 40ರಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಯಿಲ್ಲ ಮಲಗಲು ಚಾವಣಿಯಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 150 ಮನೆಯಂತೆ ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಅಪಹಾಸ್ಯಮಾಡುವಂತಿದೆ. ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರು ಒಂದು ದಿನದ ಸಂಬಳ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಬರುವ ಸುಮಾರು 25ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಬರೆ ಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ನೋಡಿದರೆ 65 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳ ಗುರಿಯಿದ್ದು 47 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ 15 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳ ಕೊರತೆಯಿದೆ.

ಇದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಮಾನವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಹ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ್ದು ತಿರುಹೆತ್ತಿರತಕ್ಕ ಬಟ್ಟೆ, ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳಿಗೆ, ಗುತ್ತೇದಾರರಿಗೆ, ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿ, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದ ಇರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಇವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು. ಇವತ್ತಿ ನದಿವಸ ಅವರನ್ನು ಕೆಟ್ಟವರು, ನಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು, ಇವರಾದರೂ ನಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಜನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು. ಯಾವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಆಗಲೀ, ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರು ವಿಫಲರಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಭೀಕರವಾದ ಕರಾಳ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗೂ ಈ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಇದೆಯೆಂದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲ. ಗವರ್ನರ್ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದೆ, ಭೂಮಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಅದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಕೇಳಿದವರನ್ನು ದೇಶದ ಹೊರಗಡೆ ಹಾಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 8 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ದುರ್ಬಲವಾದ, ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೋಲಾರ ವಗತ್ತು ಇತರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ 70–80 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ನಾವಾದರೂ ಕೂಡ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ, ಇಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಕೂಡ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ. —ಅವರನ್ನು ಇಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಾವು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಗ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಜಗಳ ಆಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಇಡಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆಯೆಂದೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಆದರೂ ಸಹ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಅನಾಮಧೇಯ ನನಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅವನದು ಯಾವ ಊರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

"ನಮ್ಮದೋ ನಾಡೆಲ್ಲಾ,
ನಮ್ಮವರೇ ಜನರೆಲ್ಲಾ
ನಿಲ್ಲಲು ನೆಲೆಯಿಲ್ಲ

ಮಲಗಲು ಮನೆಯಿಲ್ಲ
ಮಹಡಿಯ ಮನೆಯ ಸಾಲುಗಳು
ಒಳಗೆ ಬೆಕ್ಕು ನಾಯಿಗೆ
ಒಳ್ಳೆಯ ಭೋಗಗಳು.
ಬಡವರ ಬಾಳು
ಕಣ್ಣೀರಿನ ಪಾಳು
ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಿಂತ ಕೀಳು.'

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಪಾಲು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆ ಏನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಿಂತ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಡೆಯಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪಿಛಲವಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಪಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri DODDATHIMMAIAH (Gulur).-Madam Speaker, I must congratulate the Finance Minister for his bold and imaginative approach to the financial problems of our State, particularly those aspects which govern the financial relations between the Centre and the State. It is a known fact that under our Constitution the financial structure has weighed heavily in favour of the Centre and the major and expanding resources of revenue like income tax, customs and excise are all on the Union list while the resources of State revenues are as unimportant as they are unrealistic, and the gap between the expenditure and tax and revenue is not only great but also over-widening. The successive Finance Commissions in the past rather narrowly interpreted Article 275 in the Constitution and placed the principle of financial allocation consistent with the executive responsibilities has not been in evidence so far. Our Finance Minister has broached into this and focussed the anomalies created by the narrow interpretation of Article 275. The non-recurring expenditure on the staff and the maintenance expenditure at the end of the Plan as non-Plan expenditure and the progressive increase of administrative expenditure has aggrevated the problem. This is the result of unrealistic approach to the matter and the Finance Minister has rightly approached the problem and his approach is pragmatic and also cuts new ground. By applying the thum rule that we have got an increase of Rs 2 in the *per capita* income of the State above the national *per capita* income the Government of India denied certain portion of devolution of excise duties and on this account alone our Government has lost about Rs.12 crores. This is a very sad thing and the Finance Minister has rightly represented to the Finance Commission that Article 275 should be interpreted in a meaningful way, and the bold and imaginative use of the section should be made use of in order to keep the finance of all the States on an equitable footing and also to meet the non-plans revenue and the capital gap. The Finance Minister has also suggested that the divisible pool should be increased and the share of the income tax should be raised from 75 per cent to 90 per cent. He has also suggested that the divisional pool, the surcharge and the corporation

(SRI DODDATHIMMAIAH)

tax proceeds should also be included. There are all good suggestions which deserve worthy of acceptance by the Finance Commission. He has also suggested that the revision of the grant in aid on the tax on passenger fairs and that the basis of collection principle should be replaced by the criteria of development and population. These are all very necessary as they are pragmatic and thus deserve due consideration from the India Government and the Finance Commission. Madam Speaker, this Budget contains progressive measures, for example the bold policy with which he has come down about the housing problem. The housing problem, both urban and rural in this country is a problem of unimaginable magnitude.

5-30 P.M.

Even the financial implications are very very enormous. Even in the developed countries, I was told, the problem of Urban housing particularly, is not yet settled to the satisfaction and to their expectation. It is a question of finance. To achieve the maximum results within the ambir of financial allocation. it depends upon the administrative efficiency because the bureauratic machinery sometimes vitiate and negative the imaginative plans. The budget has provided about Rs. 5 crores for the housing and the ambition is to build up 25,000 houses The first and foremost thing that I suggest in this regard is that , the design and the technic of construction should be evolved and centres for manufacturing of fabricating materials should be established wherever necessary throughout the State. I am told that in Japan the technique of building light-weight houses out of the prefabricated material has been developed and perfected. Something modern and revolutionary has to be evolved in substance and procedure. Again, this is a challenge and a test to the administration. I hope the administration will come out successful in that test.

Coming to the local bodies, it is heartening to note that Government has exhibited its anxious concern to streamline the local bodiesi. Today the local bodies which are founded on democratic principles are in a mor bund state. Therefore the ways and means of making them work on scientific principle of public administration and public finance should be found out. My suggestion is that a special talent of high level administrative hierarchy is to be developed and without that I do not think it is possible to lift them up from their moribund state of affairs.

Madam, the Government has come out with progressive employment scheme for providing employment to the unemployed people in this State. Today there is a lot of project works before us. The establishment of a Fertiliser Factory at Mangalore and the proposed Vijayanagar Steel Plant, I think, would provide adequate opportunities to the youths who are

revolting because they are unemployed. I remember to have said on the floor of this House on some other occasion that our recruitment policy should be changed to provide employment to the hav e-nots particularly the economicall have-nots who are educated. If we cannot arrest this unrest amongst the youngsters, this unrest will pose a danger to the very foundation of our democratic institutions.

Lastly it is a matter of special satisfaction that a post-graduate centre for metallurgy, soil mechanism and chemical engineering, is proposed to be started at Nandihalli and will be associated with our proposed Steel Plant at Vijayanagar. With the realisation of the Steel Plant and the technical University at Kumaraswamy Hills, I think, will bring back the pride and the glory of our Vijayanagar Empire.

Inspite of the fact that there are drought conditions prevailing in some part of our State, our State Government is meeting the situation in an unprecedented was with an unprecedented machinery, our Finance Minister has come out with a budget which does not impose any new taxes on the people. This is really a progressive and socialistic budget which deserves appreciation and particularly the Finance Minister deserves all our congratulations. Thank you Madam.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ರಾಮನಗರಂ).—ಮಾನ್ಯಸಭೆಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ 1973-74ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿರೋಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಹಲವಾರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಸಹ ಈ ಆಯವ್ಯಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ದೋಷದೋಷಗಳು ಏನಿವೆ, ಇರತಕ್ಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಏನು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಿ, ಇರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಲವಲೇಶವೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗರಾದರೂ ಸಹ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ನಾವು ಇರುವಾಗಲೇ ವಿಜಯ ವೀರಾಂಗನೆ ಸರಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡಿದಳು, ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ನಿಮಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಜನತೆಯಿಂದ ಓಟು ಪಡೆದು ಹಿಡಿ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ, ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ, ನೀತಿಗಾಗಿ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತೊಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಮಿತ್ರರು ದೇಶದ ಜನತೆಯನ್ನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ಆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕವರದ್ದೇ ಶಿವಾಯ ಜನತೆಯ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಬಡವರ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ ಮುಖ ಕಂಡು ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ, ಬಡವರತಾಯಿ ಎನ್ನುವುದರೊಳಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡವರನ್ನು ಬೀದಿಗೆ ಅಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಡಿ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ದೇಹ ದಂಡಿಸಿ, ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಜೀವಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಹ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ದಾರ್ಭಾಗ್ಯ ಎನ್ನದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ವಾಭಾವದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ನಾವು ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹೃದಯರು, ಈ ದೇಶದ ಜನ ನಿಮ್ಮಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಏನು ? ಪ್ರಾಯಶಃ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚಿಸುತ್ತೀರಿ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಾಗಲಿ, ಮೊರಾರ್ಜಿದೇಸಾಯವರೇ ಆಗಲಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕೆ. ಪಾಟೀಲರೇ ಆಗಲಿ, ಕಾಮರಾಜರೇ ಆಗಲಿ, ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಸಂಜೀವರೆಡ್ಡಿಯವರೇ ಆಗಲಿ ಈ 5 ಜನ ಮುಖಂಡರು ಪಕ್ಷದ ಇಬ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲಪ್ಪೋ ಏನೋ. ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರ ಕನಸು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆದಿದ್ದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಕ್ಷದ ಇಬ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಂಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ 10 ವರ್ಷದ ಪಾಪದ ಫಲ ಎಂದು ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಪಾಯಶಃ ಆ ಮಹಾಪಾಪದಿಂದಲೇ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ಪಯತ್ನ ಅವರು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಾನು ಆವರ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬರೀ ಪಾಪದ ಫಲವಲ್ಲ, ಮಹಾಪಾಪದ ಫಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ ಬೇರೆ ಒಂದು ಕಥೆ ಇದೆ. ಇಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪರ ಇನ್ನು ವಾದ ಮಾಡುವವರು ತಾಲೊ್ಲಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ನೀವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಪರಾಧ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಹಾತ್ಮರು ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಅವರೂ ಸಹ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಹಾಪುರುಷರ ಹೆಸರನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ? ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು, ಭಾರತಮಾತೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೇ ?

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಭಾರತಮಾತೆ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತೀರಿ. ನೀವೇ ಹೇಳಿ. ರಾಜ್ಯಾದಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಜನ್ಯ ಯುತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ನನಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ಕ್ಷಮಿಸಬಹುದು, ಭಾರತಮಾತೆ ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಕೈ ಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಗಂಡಸರಿಗೆ ಆದಳಿತ ಕೊಟ್ಟು ದುರ್ನೀತಿಗೆ ಎಡೆಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ವರ್ಷ 3 ಗಂಟೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಭಾರತಮಾತೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ದಕ್ಷರಾದ 13 ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1 ವರ್ಷ ದುರಾದಳಿತ ನಡೆಸಿದ ಗಂಡಸರನ್ನು ಹೊರದೂಡಬೇಕು. ನೀವು ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದರೆ ನಾಳೆಯೇ ಅವರನ್ನು ಇಳಿಸಬೇಕು. ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು 10 ವರ್ಷ ದುರಾಡಳಿತ ನಡೆಸಿ ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ತಾವು ಸತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿರಬಹುದು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಗಂಡಸರು ಫಿರ್ಯಾದಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲ ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೊರೆ ಮಾಯುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಹೋದರೆ ಮಾನಭಂಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಂತಹ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಇದನ್ನು ಭಾರತಮಾತೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಬದಲು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಿಂದ ಎರಡು ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಇರುವ 157 ಜನಕ್ಕೂ ಕೈ ಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರುಷ 3 ಗಂಟೆ ಆಯುಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಧ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ. ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕೈಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಬದಲು ಸರ್ಕಾರ ಬರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.....

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬದಲು ಸರ್ಕಾರ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಅನಾಚಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು (1) ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯ ಜೇಸಾಯಿ.
(2) ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿ. ನಾಗಮ್ಮ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.
(3) ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಅಡ್ಡಿ ಸಾರಾ್ಣನ.
(4) ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾ ರಾಜೇಂದ್ರನ್.
(5) ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮತಿ ಮಡಿಮನ್.
(6) ಸಹಕಾರ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾಭಟ್ ಕೋಂ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ್.
(7) ಕಂದಾಯ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ.
(8) ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿನ್ನಿ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್.

(9) ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಮ್ಮ ಶಿವನಂಜಪ್ಪ,
(10) ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಮಧ್ವರಾಜ್.
(11) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಶೈಲಾ ಇರಾನಿ.
(12) ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಫುಲ್ಲಾ ಸಿ. ಕಮಲಾನಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶ್ರೀಮತಿ ಈವಾ ವಾಜ್‌ರವರ ಗತಿ ಏನು ? ಅವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಸ್ಪೀಚ್ ಸಚಿವರನ್ನು ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿರ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹುಡುಗಾಟಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಕುಚೋದ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲಾ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ 13 ಜನ ಗೃಹಿಣಿಯರು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೀಚ್ ಸಚಿವರಾಗಲಿ, ಉಪಸಚಿವರಾಗಲಿ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾಗಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ಇಲ್ಲ. ಏನಾ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಈಚೆ ಕಡೆಗೆ ಬಂದರೆ ತಾವು ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಆ ಗ್ಯಾಂಗ್‌ಗೆ ನಾನು ಬರಬಾರದು. ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಸರ್ವ ಕಲ್ಯಾಣವೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಾವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಶಾಖೆ ಎನ್ನುವುದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲಾ .

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ—ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರಿಗಾಗಲಿ, ಇಂಜಿನೀಯರ್-ಇನ್-ಚೀಫ್ ದುರಾಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ವೇಜನೋ ಸುಖಿನೋಭವಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಧಿಕ್ಕಾರ.

'ಜೈ ಭಾರತ ಮಾತೆ'

† **ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ** (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ 1973-74ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿರುಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಭಾಗ ತಿರುಳು ಇಲ್ಲ. ತಿರುಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಭಾಗವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಬರಗಾಲವೇ ಈ ವರ್ಷವೂ ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೈಗೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 1973-74ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 54 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಆ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷವಾದ 1973-74ಕ್ಕೆ 91 ಕೋಟಿ 84 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ, ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸುಖ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 500ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಲೈಬ್ರರಿ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಬೊರೇಟ

(ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ)

ರೀಸ್ ಅನುಕೂಲಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವ ಹುಡುಗರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಆಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫೇಸ್ಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅವರಿಗೆ ರ್ಯಾಬೊರೇಟರೀಸ್ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾಸ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಗರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ನಗರ ಸಭೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಅವರು ಶೇಕಡ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಪಂತಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಕಡೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು 10—15 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕೊಠಡಿಗಳಲ್ಲಿ 40—50 ಮಕ್ಕಳು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೇಲೆ ಭವ್ಯವಾದ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಸರಳವಾದ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಜನತಾ ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 2,50,000 ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸಮಾಜವಾದವನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಪ್ರತಿದಿನ ಸವಾಲನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಏಕೆ ಮರೆಯುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿರುವ 2,50,000 ಸೈಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್‌ಉತ್ಪಾದನೆ ಮೂರರಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾರೆ. 1968—69ರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಕರ್ಯ 7882 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷದ ಕಡೆಗೆ ಸುಮಾರು 17,500 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಉತ್ಸಾಹವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕಟ್ಟದೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು 80 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ನೀರಾವರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೈನರ್ ಮತ್ತು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಉಳುಮೇ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಂದಿನ ಜನಾಂಗ ಏನೇನೂ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ; ಇರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತರದೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ನನ್ನ ನಮ್ರ ವಿನಂತಿ.

ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಧುನೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಉದ್ಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ದಿವಂಗತ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯ ರೈಸ್ ಆರ್. ಹೆರಿಷ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದು ಈ ಹೊತ್ತಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ, ಮುಂದಯೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಂಥ ಬೃಹತ್ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು, ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮತ್ತು ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರೂದ್ಯೋಗಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು. ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಆದೇ ರೀತಿ ವಾರ್ ಫುಟಿಂಗ್ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೈದ್ಯಕೀಯದಲ್ಲಿ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂರು ಹೊಸ ಔಷಧಾಲಯಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು, ಸಾಕಷ್ಟು ಔಷಧಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು, ಮತ್ತು ಇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಔಷಧಿಗಳು ಎಷ್ಟೊ ಕೆಡೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೂ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಹಣದ ಹೊರೆ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಅವರು ಇತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು.

ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಂಗವಿಕಲರಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಅವರು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೂಸ್ಕರ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಗವಿಕಲರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗಿಂತ, ಅತಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಬಡವರಿಗಿಂತ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗಾಗಿದೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ರೆಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ಪೆಷರ್ ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕೊರತೆ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಸರ್ವೆಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿವೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ಒಟ್ಟು 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹೋದ ವರ್ಷ ಒದಗಿಸಿದ್ದ ದುಡ್ಡು ಏನೇನೂ ಸಾಲದೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವುದು ಸದ್ಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀರ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಗ್ರಾಮ ನ್ಯೆರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಎದ್ಯಾಚ್ಚಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ, ಚರಂಡಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರೇ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲೀ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಹೊತ್ತು ಗ್ರಾಮ ನ್ಯೆರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಬಹಳ ಕೀಳು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಬಲಯುತವಾಗಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ)

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ತೆರೆಯುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ.

ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಹೊರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿ ವಂಮಾನ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ಖೋತ ಆಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ಮತ್ತು ಐದನೇ ಆಯೋಗದಿಂದ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನ್ಯಾಯ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಆರನೇ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಯೋಗದವರಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—The House now stands adjourned to meet again to-morrow at 1 P.M.

The House adjourned at six of the Clock to meet again at One of the Clock on Wednesday the 21st March 1973.